

SKARABORGS BAROMETER

KOMMUNRAPPORT
KARLSBORG

BAKGRUND

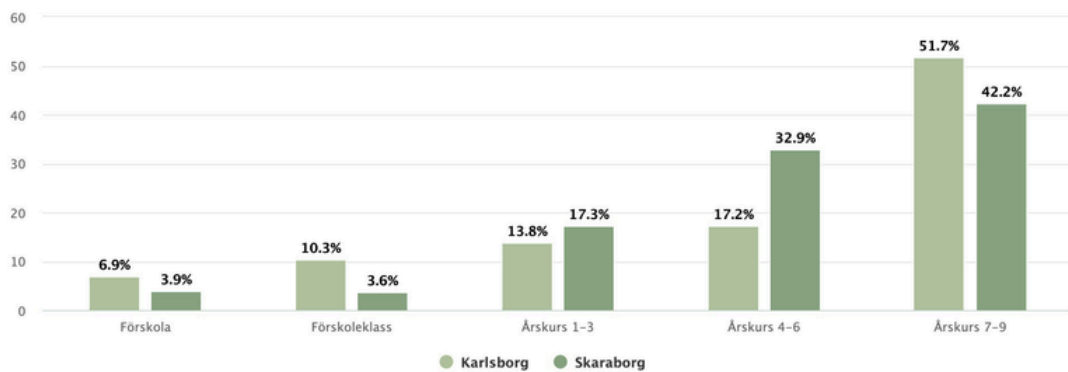
Compassen Skaraborg har i över 20 år regelbundet kartlagt familjer där barn lever med psykisk ohälsa. Dessa uppföljningar har gett en unik inblick i barns vardag och varit ett viktigt underlag för utveckling av stöd och insatser. Den här undersökningen är den senaste i raden och genomförs inför valet 2026, med ambitionen att ge beslutsfattare ett tydligt och aktuellt kunskapsunderlag om barns livsvillkor i Karlsborg. Totalt har 1 017 vårdnadshavare i Skaraborg svarat, varav 29 i Karlsborg.

Vi är särskilt glada över att vårdnadshavare i Karlsborg har valt att dela med sig av sina erfarenheter. Tillsammans ger svaren ett värdefullt underlag som gör det möjligt att bättre förstå barns vardag – och att använda denna kunskap för att utveckla och stärka Karlsborgs välfärdstjänster för barn och familjer.

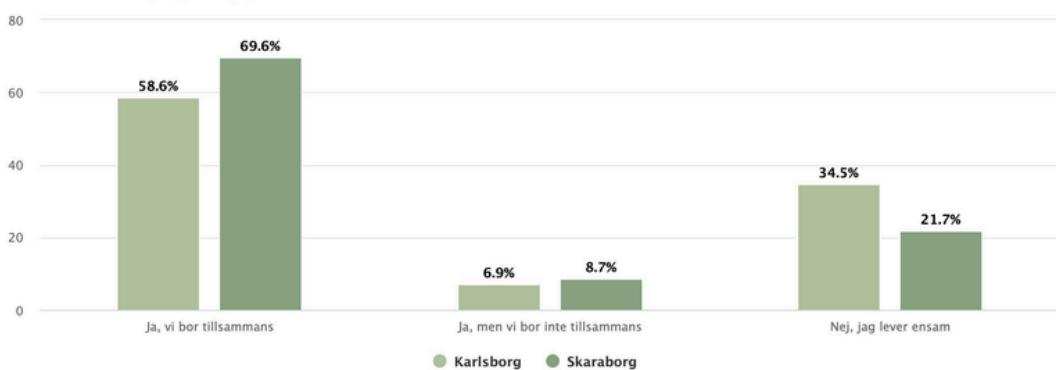
Sammantaget ger undersökningen en konkret och nyanserad bild av barns livsvillkor i Karlsborg. De erfarenheter som delas här skapar ett unikt kunskapsunderlag för lokalt utvecklingsarbete och ger bättre förutsättningar att fatta träffsäkra beslut, utforma rätt stöd i rätt tid och långsiktigt stärka villkoren för barn som lever i utsatta situationer.

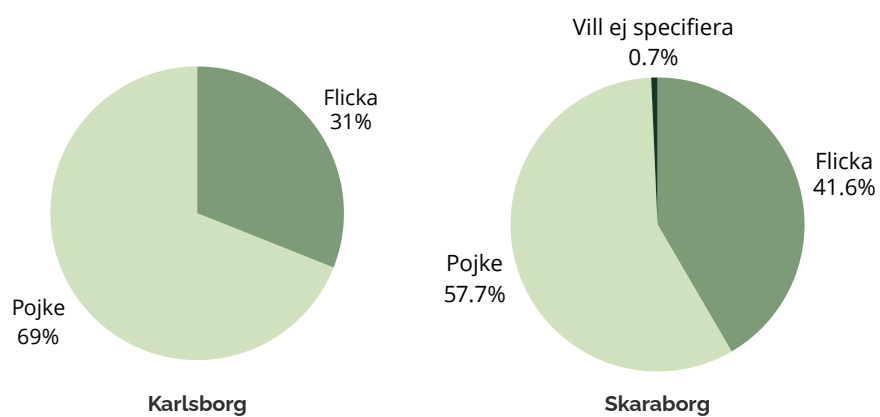
Vilken årskurs går barnet i?

Lever du i en parrelation?

Vad är barnets könsidentitet?

SKOLA

Skolan som livsmiljö

Skolan är en central arena i barns liv för lärande, relationer och känsla av sammanhang. För barn som redan kämpar med sitt mående kan skolan vara en skyddsfaktor – men också en belastning. Resultaten för Karlsborg visar överlag mönster som i stora delar liknar Skaraborg, men med vissa tydliga skillnader. För att göra jämförelserna tydliga slås svaren samman till positiva, neutrala och negativa omdömen.

Skoltrivsel

När svaren vägs samman framträder en bild som ligger nära Skaraborgs nivåer. Andelen positiva omdömen är i stort sett jämförbar, samtidigt som det finns en grupp som beskriver trivseln som mindre god. Mönstret tyder på att många barn upplevs trivas, men att skolmiljön inte är en tydlig trygghetsfaktor för alla.

Stöd i undervisningen

Även när det gäller stödet i undervisningen ligger Karlsborg nära genomsnittet i Skaraborg. För tolkningen har "mycket bra" och "ganska bra" slagits samman till positivt, och motsvarande för negativa svar. Bilden visar en relativt stor andel neutrala svar, vilket kan indikera att stödet upplevs fungera för vissa, men inte konsekvent för alla barn.

Frånvaro

Frånvaro är ett viktigt tecken på hur skolsituationen fungerar för barnet som helhet. När det gäller frånvaro är andelen barn utan längre frånvaro högre än i Skaraborg, och andelen med långvarig frånvaro är lägre än i Skaraborg. Det ger sammantaget en mer stabil bild av skolnärvaron i Karlsborg.

Elevhälsa

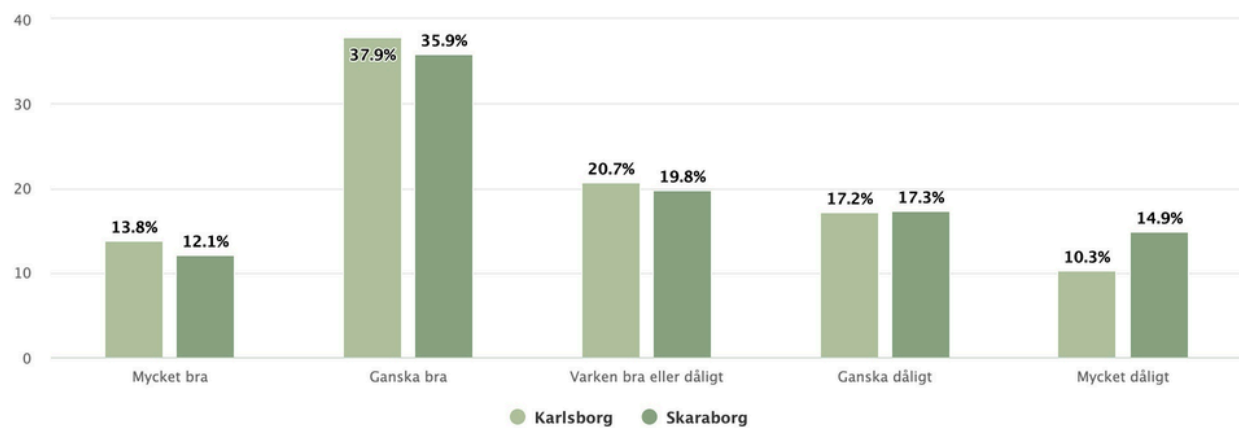
Elevhälsan har en viktig roll när barn behöver stöd för att orka med skoldagen. Andelen där elevhälsan har varit involverad är i nivå med Skaraborg. Bland dem som haft kontakt är omdömena blandade. När det gäller elevhälsans stöd är de positiva omdömena högre än i Skaraborg, medan de negativa är lägre än i Skaraborg. Det understryker hur viktigt det är att elevhälsans insatser upplevs som tydliga, tillgängliga och samordnade i Karlsborg.

Samlad bild

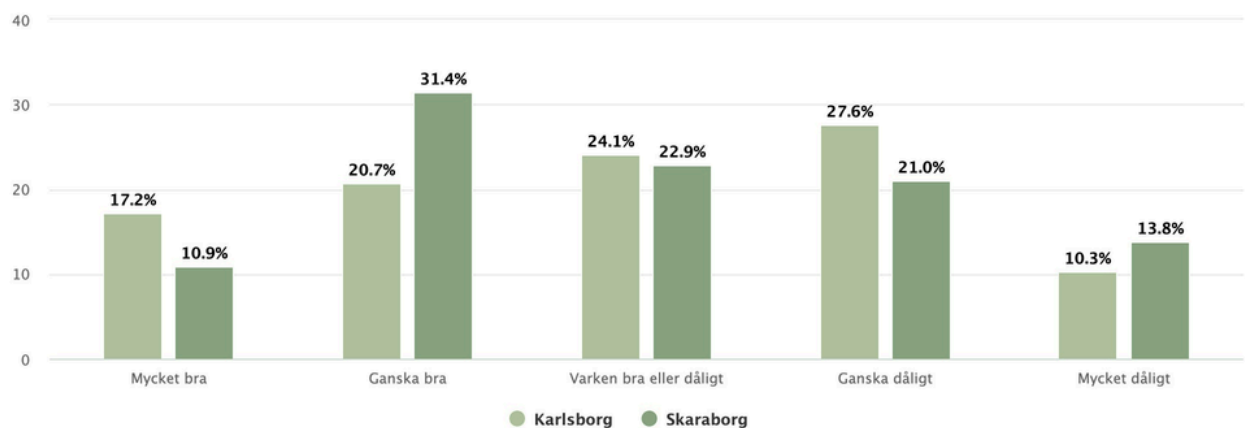
Tillsammans tecknar resultaten en sammanhållen bild:

- Skoltrivseln ligger nära genomsnittet i Skaraborg
- Stödet i undervisningen upplevs relativt likvärdigt men inte konsekvent för alla
- Skolnärvaron är starkare i Karlsborg än i Skaraborg
- Elevhälsans stöd upplevs varierande
- Sammantaget pekar resultaten på stabil närvaro men behov av fortsatt tydlighet i stödstrukturer

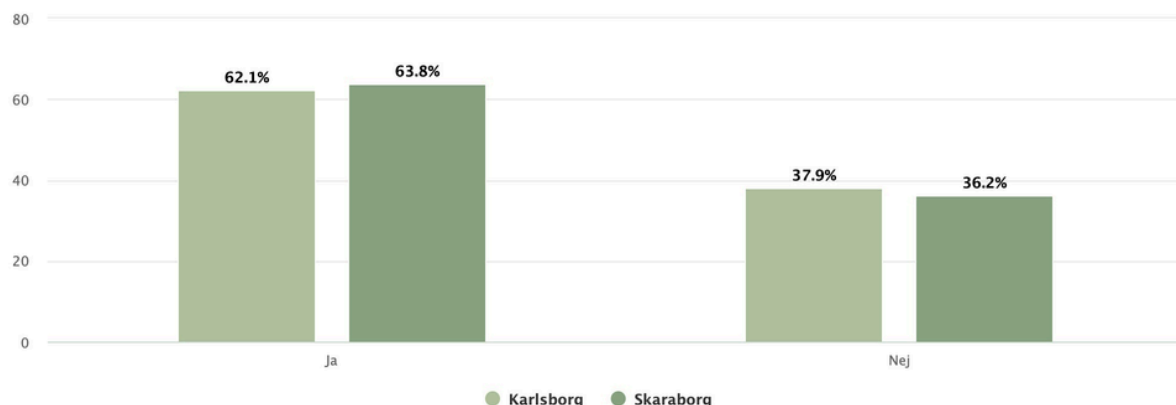
Hur upplever du att ditt barn trivs i skolan?

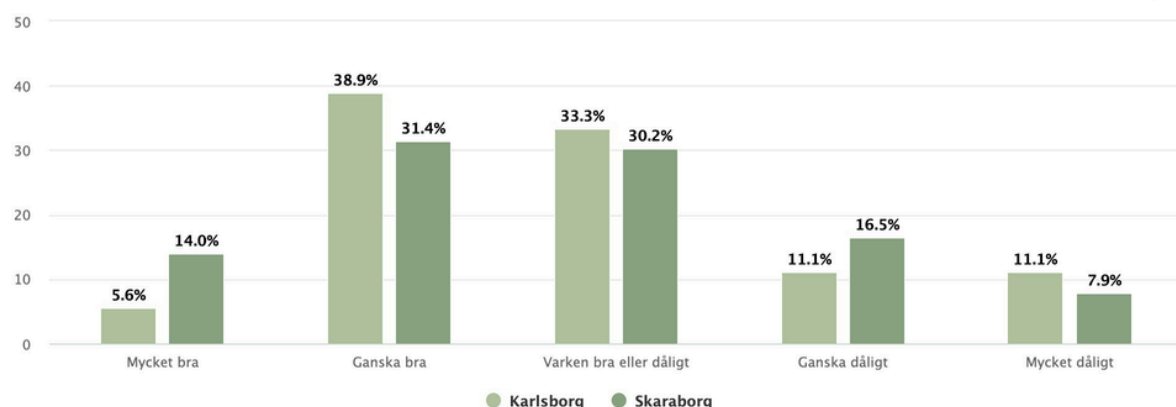
Hur bra fungerar stödet i undervisningen för ditt barn?

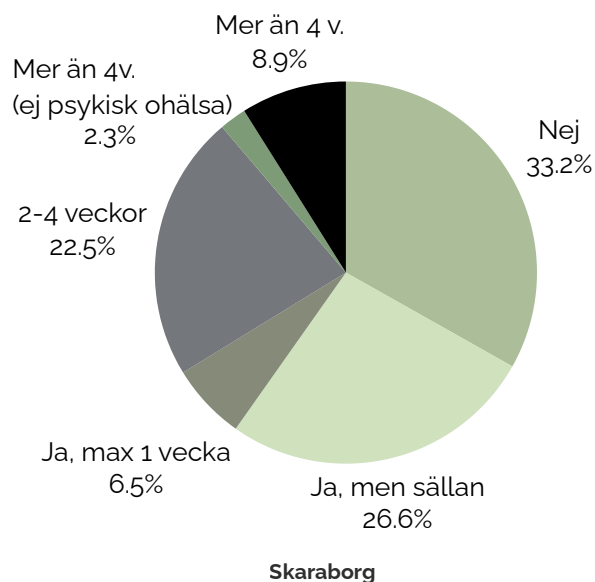
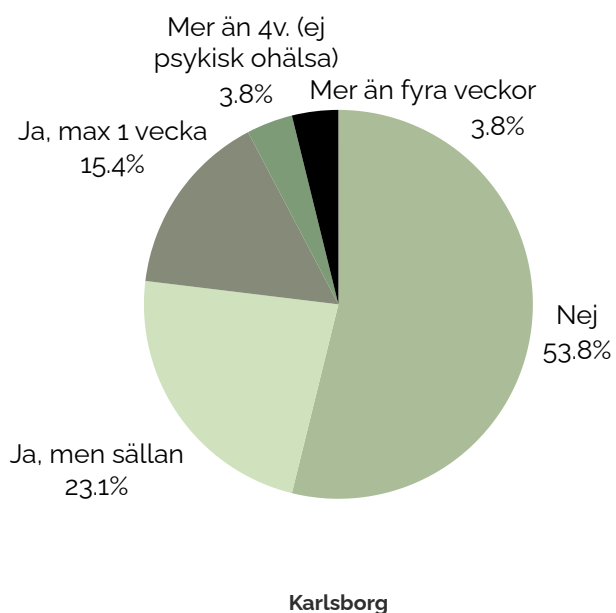
Har elevhälsan involverats för att stödja barnet?

Hur upplever du stödet från elevhälsan?

Har barnet varit frånvarande av andra skäl än sjukdom eller ledighet de senaste året?

SOCIALTJÄNSTEN

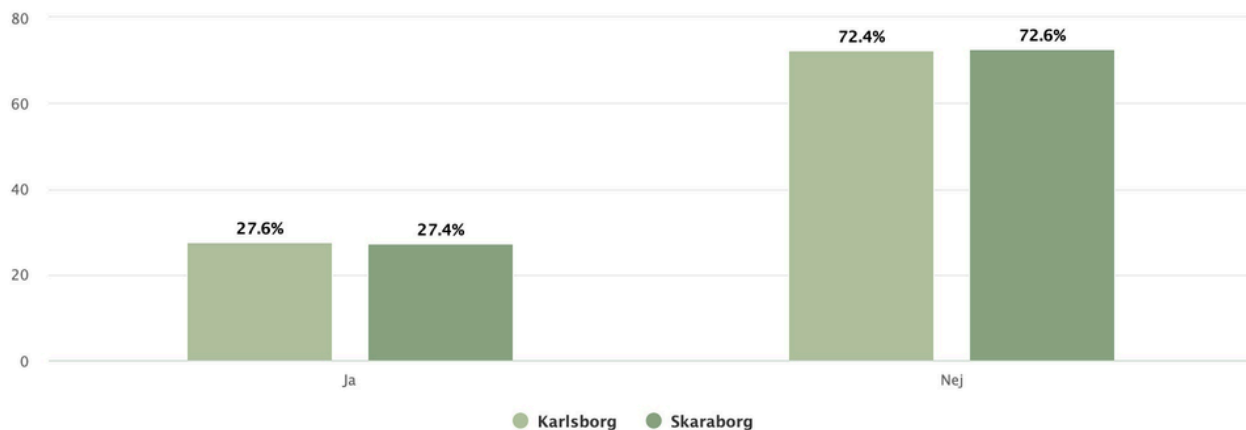
När det gäller socialtjänstens involvering i frågor som rör barnets psykiska ohälsa ligger Karlsborg nära genomsnittet i Skaraborg. En mindre andel av vårdnadshavarna uppger att socialtjänsten varit involverad, medan majoriteten inte haft kontakt i dessa frågor. Skillnaderna mellan Karlsborg och Skaraborg är små, vilket tyder på en liknande nivå av kontakt.

För att tydliggöra upplevelsen av stödet har svarsalternativen slagits samman till positiva, neutrala och negativa omdömen. Bland de familjer som haft kontakt framträder en blandad bild. En del beskriver stödet som fungerande och hjälpsamt, medan andra upplever brister. Jämfört med Skaraborg ligger Karlsborg nära helhetsbilden, men med viss variation i hur stödet upplevs. Det indikerar att insatserna fungerar väl för vissa familjer, medan de för andra inte fullt ut möter behoven.

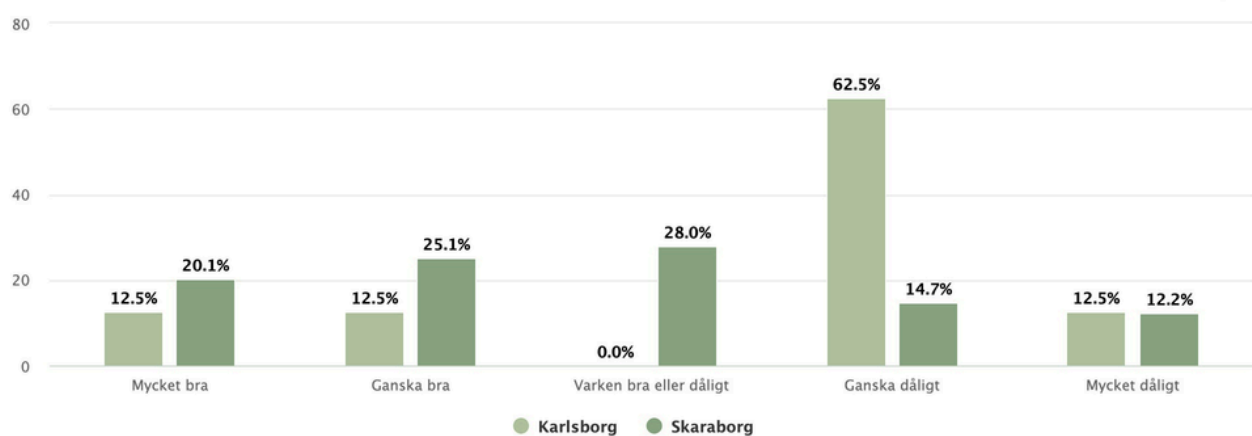
Sammantaget pekar resultaten på att socialtjänsten i Karlsborg har en etablerad roll för de familjer som får stöd, men att många barn med psykisk ohälsa aldrig kommer i kontakt med verksamheten. Det väcker frågor om hur tidiga behov fångas upp och hur vägarna in till stöd kan göras tydligare och mer tillgängliga lokalt.

Har socialtjänsten varit inblandad i frågor som rör barnets psykiska ohälsa?

Hur upplever du stödet från socialtjänsten?

VÅRDCENTRAL

Bland dem som haft kontakt med vårdcentralen är de positiva omdömena högre än i Skaraborg och de negativa lägre än i Skaraborg. Vårdcentralen är för många familjer den första vägen in till stöd kring barnets psykiska mående. I Karlsborg vilar den synliga bilden i det här avsnittet främst på erfarenheter av UPH och hur stödet upplevs där. Det betyder att första linjens stöd behöver förstås både utifrån hur hjälpen fungerar och hur tydligt stödet framstår för familjerna.

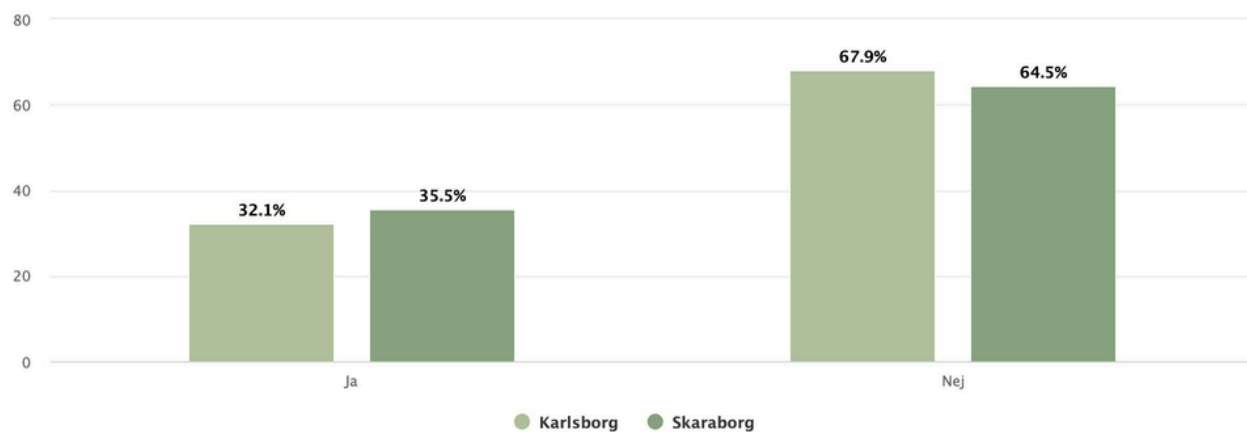
Att ingen i Karlsborg har svarat på frågan om UPH är i sig anmärkningsvärt. Det tyder på en bristande kännedom om stödet, vilket är problematiskt eftersom kunskap om vad UPH är och hur det fungerar är en grundläggande förutsättning för att hjälpen faktiskt ska bli tillgänglig i praktiken. När familjer inte ens kan ta ställning till om stödet hjälpt barnet eller inte, säger det något om att UPH inte är tillräckligt känt. Jämfört med Skaraborg, där en större andel uppger att UPH har hjälpt barnet och där färre uppger att de inte vet vad UPH är, framstår Karlsborg som svagare i både kännedom och möjlighet att ta del av stödet.

Det ger sammantaget en övervägande positiv bild av det första stödet i Karlsborg. Sammantaget pekar resultaten på behov av bättre information, större tydlighet och ett mer sammanhållet första stöd kring barnets psykiska mående i Karlsborg. För Karlsborg understryker detta hur viktigt det är att det första stödet upplevs som begripligt, tillgängligt och tryggt när familjer söker hjälp.

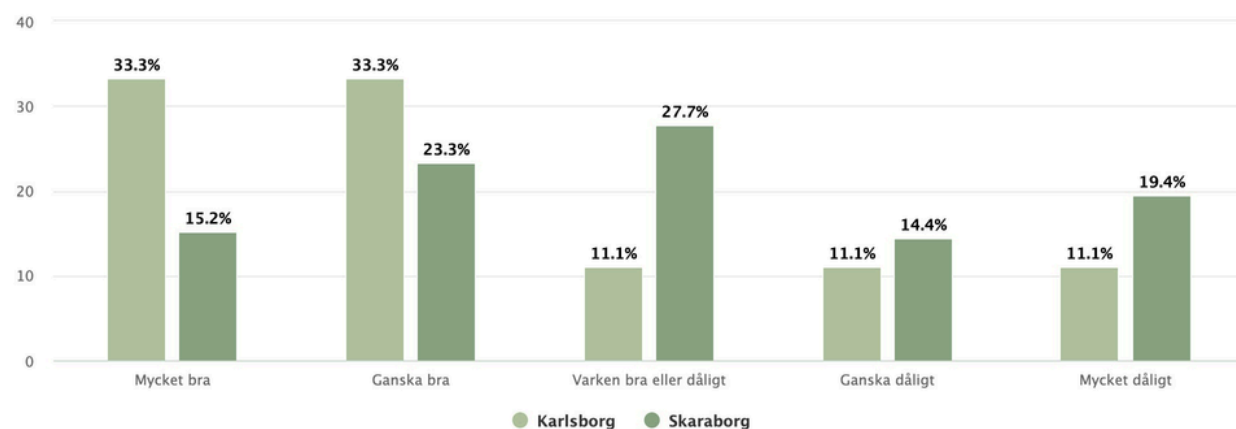

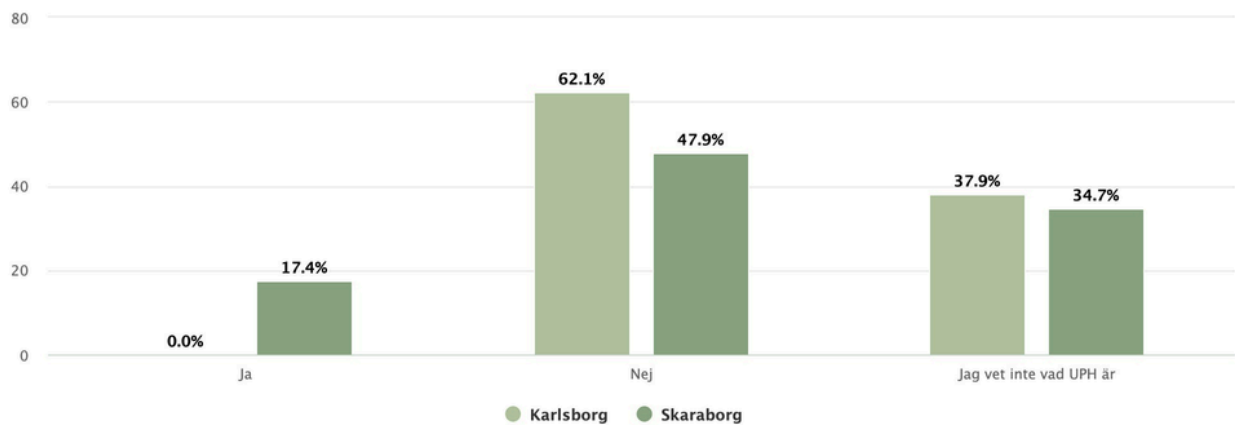
Har du haft kontakt med vårdcentralen kring barnets psykiska ohälsa?

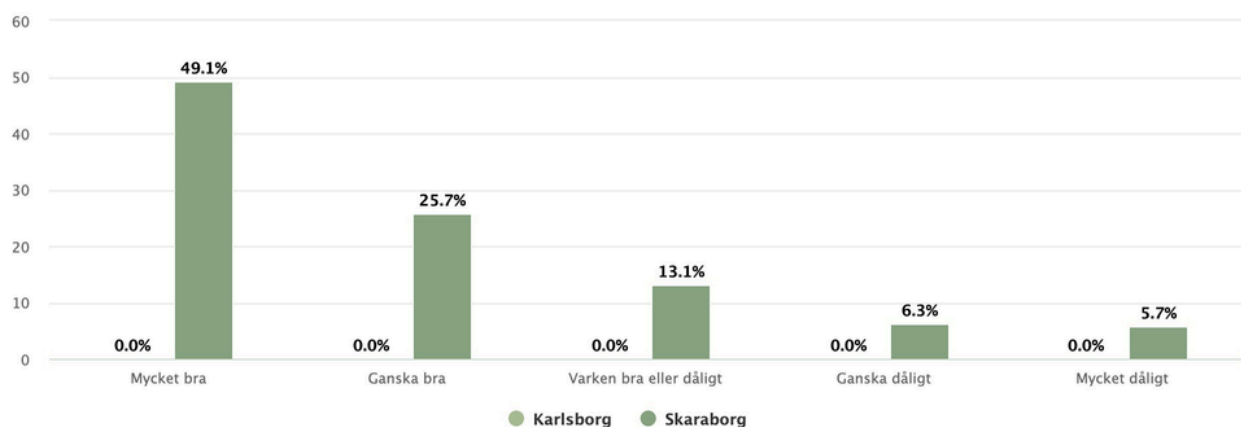
Hur upplevde du stödet från vårdcentralen?

Har Ungas Psykiska Hälsa (UPH) hjälpt barnet?

Hur vill du betygsätta hjälpen från UPH?

BUP

BUP är en avgörande del av stödet för många familjer när barnets psykiska ohälsa kräver specialistinsatser.

Andelen som uppger att barnet fått hjälp från BUP är lägre än i Skaraborg. Det visar hur stor betydelse tillgången till rätt hjälp har för familjer i Karlsborg.

När familjer får kontakt med rätt hjälp kan det göra stor skillnad i vardagen. När omdömena om hjälpen från BUP vägs samman är de positiva bedömningarna högre än i Skaraborg och de negativa i nivå med Skaraborg.

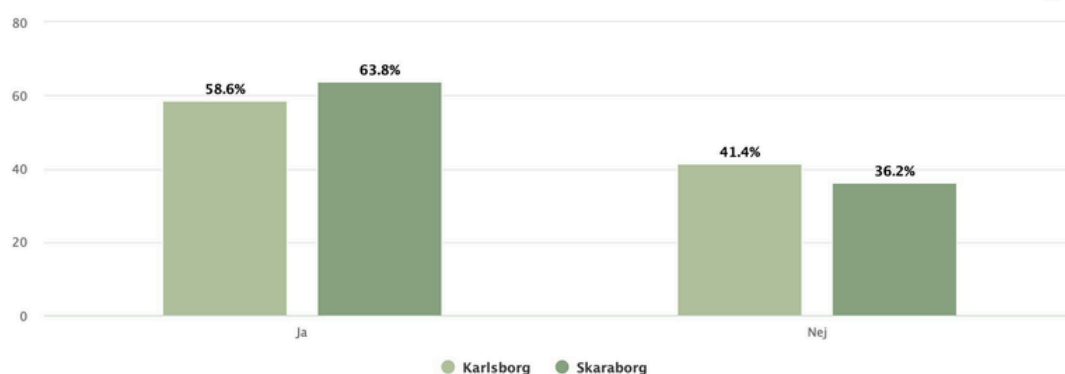
Det pekar på att hjälpen fungerar väl för vissa familjer men inte upplevs lika hjälpsam eller förutsägbar av alla.

Det ger sammantaget en övervägande positiv bild av stödet från BUP i Karlsborg. Det gör frågan om tillgänglighet, tydlighet och kontinuitet central för familjer i Karlsborg. För Karlsborg understryker detta behovet av att specialiststödet upplevs som tillgängligt, tydligt och likvärdigt när familjer behöver det som mest.

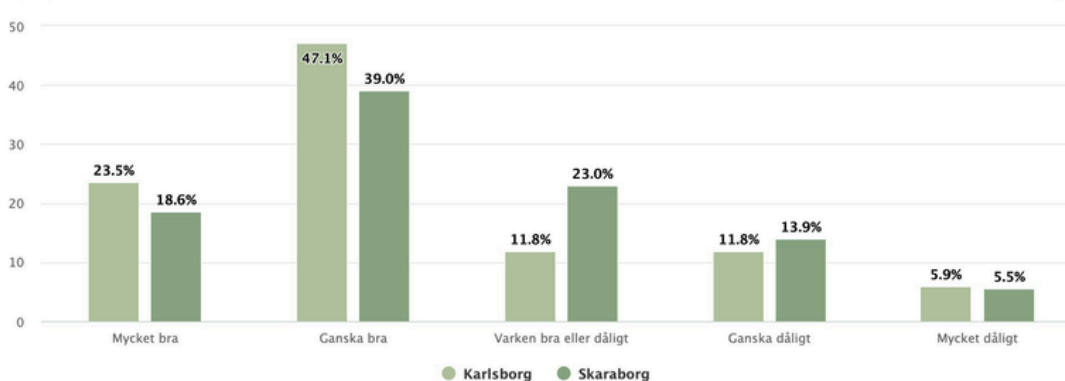

Har Barn-och ungdomspsykiatri (BUP) hjälpt barnet?

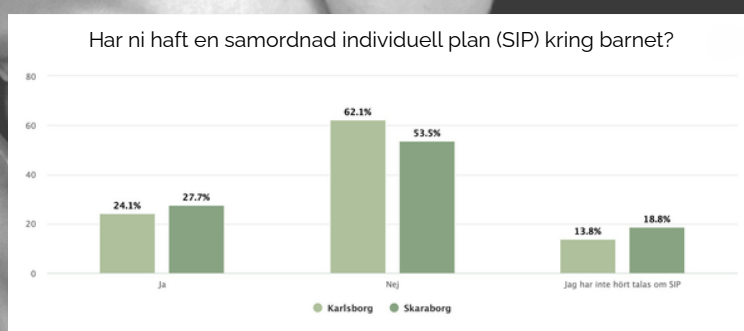
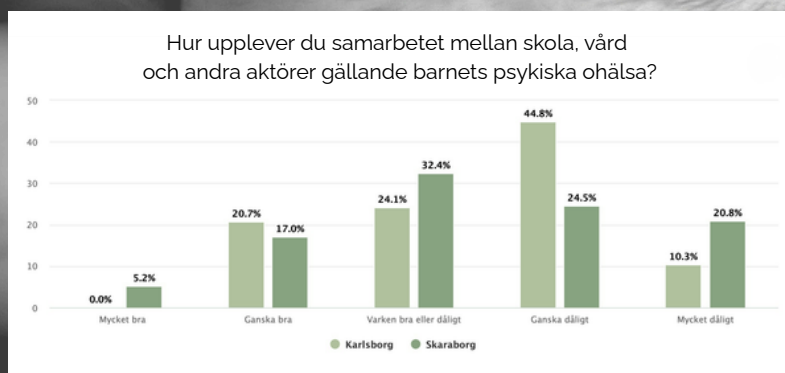
Hur vill du betygsätta hjälpen från BUP?

SAMORDNING

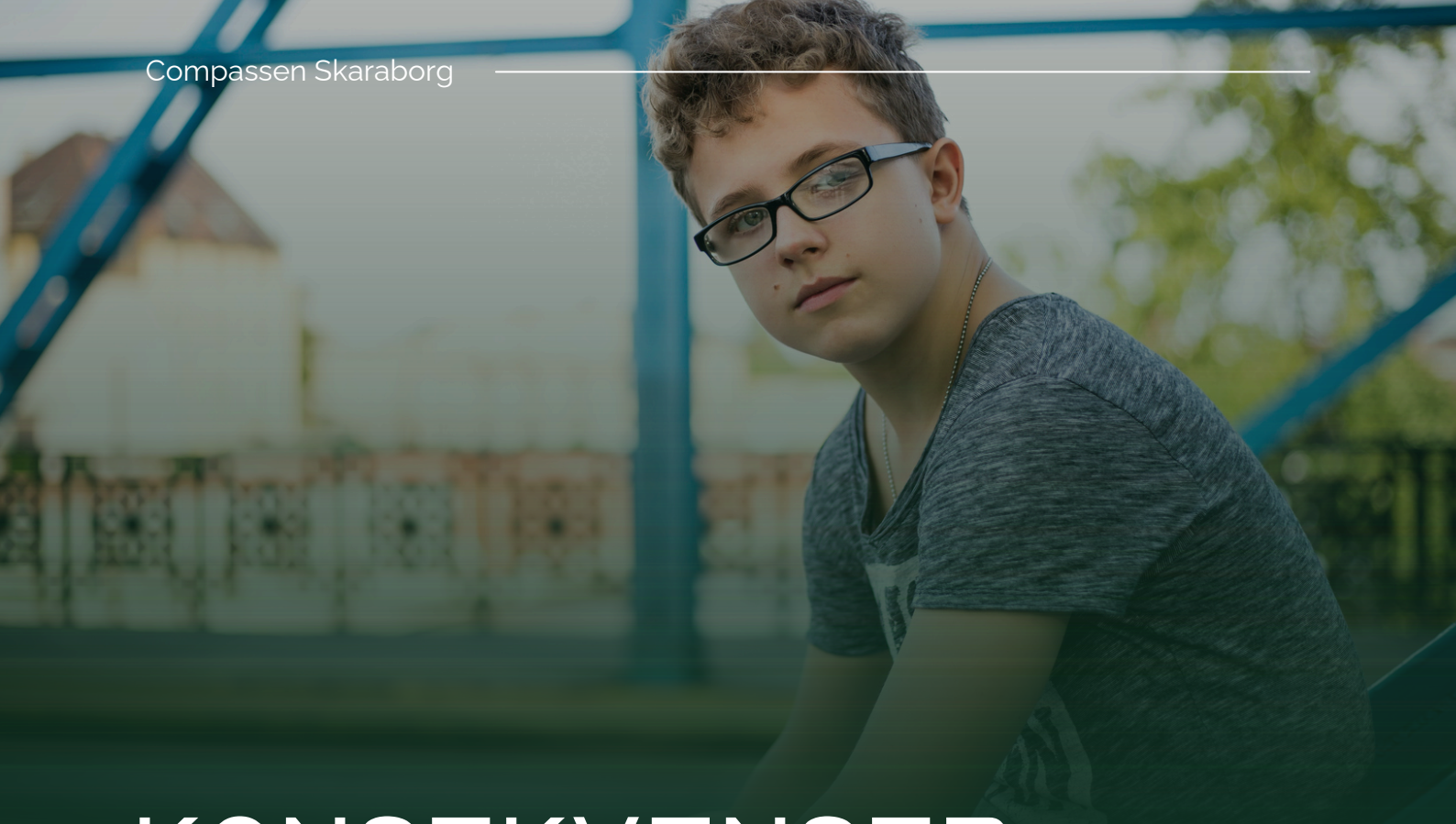
I frågan om samarbetet mellan skola, vård och andra aktörer ligger Karlsborg nära bilden för Skaraborg. För att tydliggöra tolkningen har svaren slagits samman till positiva, neutrala och negativa omdömen. En relativt stor andel placerar sig i det neutrala spannet, vilket kan tyda på att samverkan inte upplevs som tydligt fungerande men heller inte som genomgående bristfällig. Samtidigt finns både positiva och mer kritiska upplevelser, vilket indikerar variation i hur stödet samordnas runt barnet.

När det gäller samordnad individuell plan (SIP) ligger Karlsborg på liknande nivå som Skaraborg vad gäller hur vanligt det är att ha haft en plan. En betydande andel uppger att de inte haft SIP, och det finns även vårdnadshavare som inte känner till vad SIP innebär. Bland dem som haft en plan är upplevelserna blandade. När svaren slås samman till positiva, neutrala och negativa omdömen framträder en tyngdpunkt i det neutrala spannet, vilket kan indikera att planen inte alltid upplevs som ett tydligt stöd i praktiken.

Sammantaget pekar resultaten på att samordningen inte konsekvent upplevs som en bärande del av stödet runt barnet i Karlsborg. För vissa familjer kan kontakterna mellan olika aktörer framstå som fragmenterade eller otydliga, vilket riskerar att lägga ett stort samordningsansvar på vårdnadshavarna själva.

Det understryker behovet av tydligare ansvarsfördelning, rutiner och uppföljning för att skapa ett mer sammanhållet stöd.

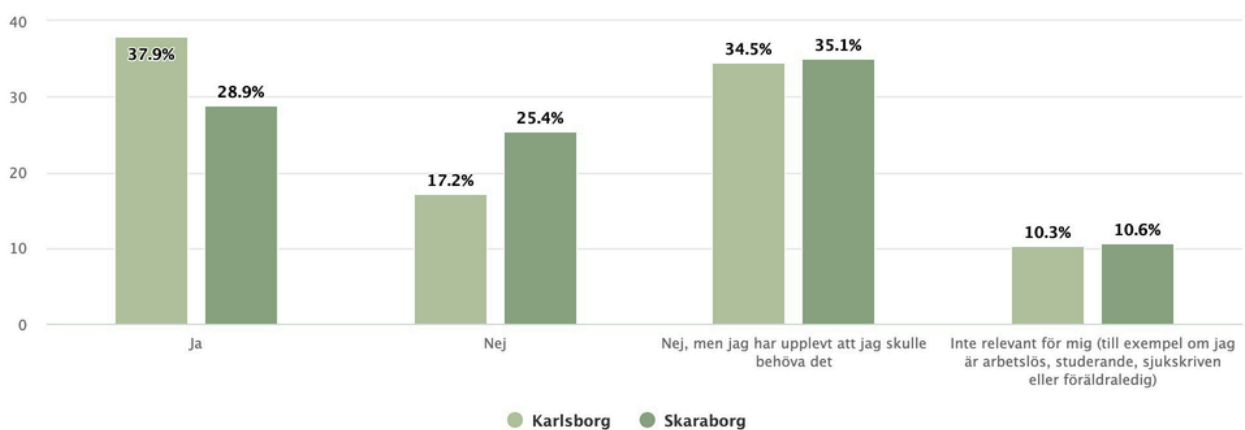
KONSEKVENSER FÖR HELA FAMILJEN

Resultaten visar att barnets psykiska ohälsa får tydliga konsekvenser för vårdnadshavarnas arbetsliv i Karlsborg, på en nivå som ligger nära Skaraborg som helhet. En del uppger att de faktiskt har minskat sin arbetstid. Samtidigt finns en betydande andel som inte gjort det, men som upplever att de skulle behöva. Detta indikerar ett latent tryck i vardagen.

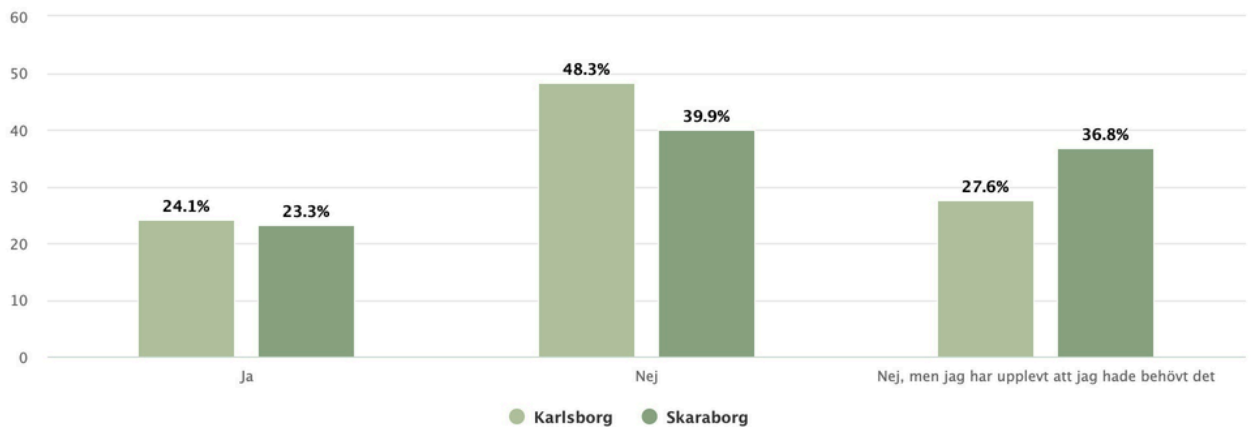
Andelen som svarar att frågan inte är relevant kan spegla olika livssituationer, exempelvis att vårdnadshavaren inte förvärvsarbetar, men sammantaget visar resultaten att arbetslivet ofta påverkas. Ett liknande mönster syns i frågan om sjukskrivning relaterad till utmattning. Karlsborg ligger nära Skaraborg i hur många som faktiskt varit sjukskrivna. Samtidigt uppger flera att de haft behov av sjukskrivning utan att det blivit av.

Skillnaden mellan faktisk sjukskrivning och upplevt behov pekar på att många fortsätter bära en hög belastning trots påverkan på den egna hälsan. Sammantaget visar resultaten att konsekvenserna av barns psykiska ohälsa sträcker sig bortom barnet självt. Arbete och hälsa påverkas, vilket kan skapa en långvarig belastning för familjen. Det understryker behovet av tidiga insatser, avlastning och stöd som omfattar hela familjens situation.

Har du minskat din arbetstid på grund av barnets psykiska ohälsa?

Har du varit sjukskriven på grund av utmattning relaterad till barnets psykiska ohälsa?

FRAMTID

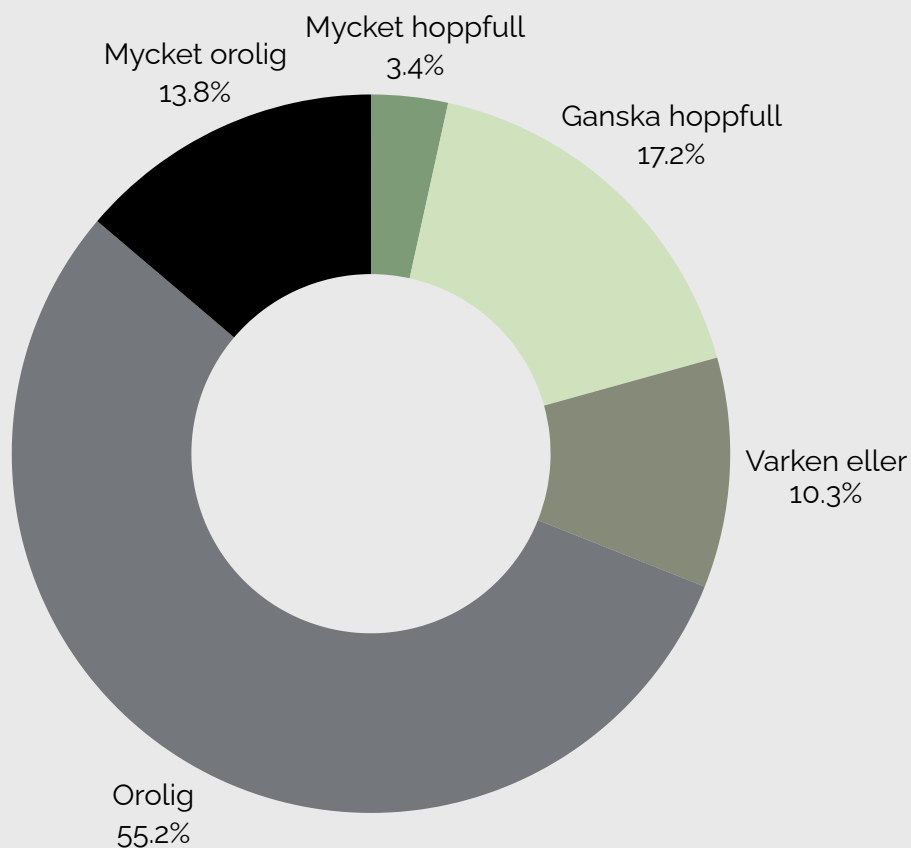
När det gäller hur vårdnadshavare i Karlsborg känner inför sitt barns framtid ligger bilden nära Skaraborg som helhet. Skillnaderna är små. Det som framträder tydligast är den samlade nivån av oro. En stor andel beskriver att de känner oro eller stark oro, medan andelen som uttrycker tydlig hoppfullhet är mindre. Mönstret visar att många familjer befinner sig i en situation präglad av osäkerhet.

För att tydliggöra tolkningen har svaren slagits samman i tre grupper: oro, neutralt och hopp. "Mycket orolig" och "orolig" vägs samman till oro, medan "ganska hoppfull" och "mycket hoppfull" bildar gruppen hopp. När dessa kategorier jämförs framträder en tydlig tyngdpunkt mot oro. Det indikerar att framtidstron är en utmaning för många familjer där barn kämpar med sitt psykiska mående.

Oro för framtiden är ett brett mönster bland dessa familjer och pekar på behovet av tillit till samhällets stödstrukturer. För att framtidstro ska kunna växa behöver skola, vård och stöd upplevas som tillgängliga och fungerande. Skolan spelar här en central roll som vardagsarena där relationer, självkänsla och framtidsbilder formas. En fungerande skolmiljö kan bidra till ökad trygghet och stärkt framtidstro, vilket resultaten sammantaget understryker.

HUR KÄNNER DU INFÖR DITT BARNNS FRAMTID?

Compassen har genomfört kartläggningar i alla Skaraborgs kommuner. Den här rapporten bygger på erfarenheter från Karlsborgs invånare kring psykisk ohälsa och samhällets stöd. Compassens brukarpanel i Karlsborg är en viktig resurs i arbetet med att samla in och förstå hur stödet upplevs i vardagen. Panelen har en unik lokal bild av behov, brister och fungerande lösningar. Karlsborgs brukarpanel står redo att vara en aktiv samverkanspartner för kommunen i arbetet med att utveckla och stärka insatser inom psykisk hälsa.

Läs mer: compassen.se
Kontakt Karlsborg: karlsborg@compassen.se